

university of
 groningen

faculty of behavioural
 and social sciences

Jongerenparticipatie in Nij Begun

Een kwalitatief onderzoek naar structurele en duurzame
jongerenparticipatie binnen een regionaal herstelprogramma

Fenna Anna Marijke Smits

S4371143

Masterthesis

Youth (0-21), Society and Policy, Faculty of Behavioural and Social
Sciences

University of Groningen

Eerste begeleider: Mw. Dr. P.R. Schreuder

Tweede beoordelaar: Mw. PhD. A.M. Sluiter-Oerlemans

Mei 2025

10835 woorden

Abstract

Youth Participation in Nij Begun

This study explores how youth participation can be implemented in a structural and sustainable way within the Nij Begun program. Using a qualitative document analysis of nine policy documents, the extent to which young people are involved in forming and implementing future plans for Groningen and Northern Drenthe was examined. The research question was: *“In what way can youth participation within Nij Begun occupy a structural and sustainable position for the benefit of Groninger youth?”* A conceptual framework was developed, combining the four elements of Lundy (Voice, Space, Audience, Influence) with the P-7 model of Cahill & Dadvand.

The results show that Voice and Influence appear most frequently. While youth voices are valued, structural embedding or real influence is limited. Space and especially Audience are underrepresented, indicating a lack of consistent participation opportunities and active feedback.

The study concludes that youth participation within Nij Begun currently remains a policy ambition, with some occasional projects. For sustainable integration, clear goals, structural support, and a continuous process are essential. Existing initiatives could be structurally embedded. Recommendations include developing a youth participation policy, appointing staff who support the participation process, and ensuring participation as an integral, ongoing process. The study also confirms the practical use and value of the conceptual model.

Samenvatting

Jongerenparticipatie in Nij Begun

Dit onderzoek richt zich op de structurele en duurzame implementatie van jongerenparticipatie binnen het herstelprogramma Nij Begun in Groningen en Noord-Drenthe. Via een kwalitatieve documentenanalyse van negen beleidsdocumenten is onderzocht in hoeverre jongeren betrokken worden bij de ontwikkeling en uitvoering van toekomstplannen. De onderzoeksvraag luidt: *Op welke manier kan jongerenparticipatie binnen Nij Begun een structurele en duurzame positie innemen ten behoeve van Groningse jongeren?*

Voor de beantwoording is een conceptueel model ontwikkeld dat de vier elementen van Lundy (Voice, Space, Audience, Influence) combineert met het P-7 model van Cahill & Dadvand. De analyse laat zien dat Voice en Influence het vaakst voor komen: jongeren krijgen een stem, maar structurele borging of invloed ontbreekt vaak. Space en vooral

Audience blijven onderbelicht, wat wijst op een gebrek aan structurele ruimte en terugkoppeling richting jongeren.

Hoewel incidentele participatieprojecten goed doordacht zijn, ontbreekt een structureel vervolg. Jongerenparticipatie lijkt tot op heden vooral een beleidsambitie. Voor daadwerkelijke verankering zijn heldere doelen, structurele ondersteuning en een doorlopend participatieproces noodzakelijk.

Aanbevelingen richten zich op het ontwikkelen van specifiek jongerenparticipatiebeleid, het aanstellen van ondersteunend personeel, en het borgen van participatie als integraal, cyclisch proces. Het onderzoek bevestigt bovendien de praktische toepasbaarheid van het gebruikte model en levert daarmee een bijdrage aan de wetenschappelijke kennis over jongerenparticipatie.

Inleiding

De casus van Groningen: Nij Begun

Sinds 1986 heeft Groningen te maken met een groot aantal aardbevingen door aardgaswinning (Zijlstra et al., 2022). Al vele jaren hebben inwoners met de gevolgen van de aardbevingen geleefd en deze zullen ook de komende jaren nog merkbaar zijn. In 2018 besloot de Nederlandse overheid bijna alle gaswinningslocaties te sluiten. Dit werd op 1 oktober 2024 werkelijkheid (NOS, 2024). Door de parlementaire enquête werd duidelijk dat de regio met veel schade was achtergelaten (Nij Begun, 2024c). Ook kinderen en jongeren ondervinden vele soorten klachten door de aardbevingen en daarover is de parlementaire enquêtecommissie dan ook erg duidelijk: “geef jongeren een perspectief” (Parlementaire enquêtecommissie, 2023). De Parlementaire Enquête is het zwaarste middel dat de Kamer kan inzetten om alle informatie van een zaak inzichtelijk te krijgen (Tweede Kamer, 2025).

Het onderzoek van Instituut Mijnbouwschade Groningen over de immateriële schade bij kinderen en jongeren sluit hierbij aan (Ketner et al., 2024). Hun algemene aanbeveling is dan ook om een overkoepelend masterplan voor het welzijn van kinderen en jongeren te ontwikkelen waarin goede *governance* wordt gekoppeld aan participatie (Ketner et al., 2024).

Ter compensatie ontwikkelde de Nederlandse regering een herstelplan: Nij Begun (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2024). Dit programma richt zich op het herstel van woningen, gezondheid, vertrouwen en sociale problemen in de regio. Het geven van een ‘upgrade’ aan de regio is ook specifiek bedoeld om de jongvolwassenen in het gebied te compenseren. Zij zijn het hardst getroffen waardoor de kinderombudsman stelt dat “jongeren in het aardbevingsgebied minder toekomstperspectief hebben dan hun leeftijdsgenoten in andere regio’s” (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2023, p.24). Kinderen en jongeren ervaren stress en lijden daarnaast ook onder de stress van hun ouders. Daar komt bij dat Oost-Groningen van oudsher al lage scores had op alle sociaaleconomische indicatoren (Rijksoverheid, 2023).

Behalve de gemeente Groningen zijn alle gemeenten in de regio aan het vergrijzen (CBS, 2024). Gemeenten vergrijzen als jongeren er wegtrekken, bijvoorbeeld voor werk of opleiding (CBS, 2024). Daarom moet het voor jonge mensen weer aantrekkelijk worden om mee te doen en mee te profiteren van nieuwe economische kansen (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2024). Voor een periode van dertig jaar zal jaarlijks 250 miljoen euro worden geïnvesteerd in een duurzame, leefbare en economische groei in

Groningen en Noord-Drenthe. In maatregel één van het programma wordt de ‘Staat van Groningen’ genoemd als instrument waarmee de nationale en regionale overheid de resultaten van de acties zullen monitoren (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2023). Het monitoren zal elk jaar plaatsvinden door middel van een vergadering tussen de nationale- en de regionale overheid. Ook worden sociale organisaties geconsulteerd, wat bewoners en de burgers een stem moet geven. Dit moet de betrokkenheid van de regio verzekeren (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2023). Door de jaren heen kunnen wensen en plannen veranderen. De jaarlijkse monitoring is er dus ook om bij te stellen naar de behoefte van inwoners (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2023).

Hoewel actieve participatie van volwassenen of jongeren niet in het herstelplan wordt genoemd, wil de overheid de stem van de inwoners wel implementeren. Gemeenten en organisaties gaan, met goedkeuring van de nationale overheid, beslissen waar het geld aan wordt besteed. Volgens hen is het verdelen van het geld een grote taak dat enkel juist kan gebeuren door het raadplegen van de getroffen gemeenschap (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 2023). In de sociale agenda van Nij Begun is pijler nummer één om te investeren in jongeren (Nij Begun, 2024b). Daarmee is jongerenparticipatie een centraal aandachtspunt.

Jongerenparticipatie

Participatie van kinderen en jongeren in zaken die hen zelf aangaan, is een recht dat staat beschreven in artikel 12 van het VN-Kinderrechtenverdrag (IVRK) (Farthing, 2012). Ieder kind, dat in staat is een mening te vormen, heeft het recht om te participeren en zijn of haar standpunten, gevoelens en wensen te uiten (Verenigde Naties, z.d.). Ook wordt vermeld dat een passend belang moet worden gehecht aan deze mening (UNICEF Nederland, z.d.). Nederland heeft dit in 1995 bekrachtigd door het verdrag te tekenen en is daarmee de verplichting aangegaan om deze na te leven (Kinderrechtenverdrag, 2023). Dat participeren een recht is, betekent ook dat jongeren gehoord moeten worden in beleids- en beslissingsprocessen. Jeugdparticipatie is een van de pijlers van effectief beleids- en programmatisch ontwikkelingswerk geworden. Door de bijdrage van jongeren te erkennen als waardevol, profiteren zowel volwassen stakeholders als jongeren zelf (Aceves-Martins et al., 2018).

Vooraf jongeren die in de adolescentiefase zitten hebben veel aan participatie/participeren. ‘Jongeren’ is een paraplu-begrip waar geen afgebakende

leeftijdsgrens voor geldt: het begrip wordt daarom toegepast op verschillende leeftijden (David & Buchanan, 2019). Voor dit onderzoek gaan wordt er uit gegaan van adolescenten, dus 16 tot 27-jarigen (NJI, z.d.). De adolescentie is een sensitieve ontwikkelingsfase die de overgang naar volwassenheid kenmerkt. In deze fase worden fundamenteën gevormd voor de toekomst en het toekomstig welzijn (Biswas et al., 2020). Met name het vormen van een identiteit is een centraal kenmerk van deze fase (Feldman, 2020). Deze identiteitsvorming wordt gevoed door de dagelijkse ervaringen van jongeren binnen de sociale context waarin ze leven (Martínez et al., 2017).

Volgens de Verenigde Naties (z.d.) geeft actieve participatie jongeren de mogelijkheid om een vitale rol te spelen in hun eigen ontwikkeling evenals die van hun gemeenschappen. Bij actieve participatie ontwikkelen jongeren attitudes, waarden en vaardigheden vanuit dagelijkse ervaringen (Harada, 2023). Zo kunnen jongeren die deelnemen aan beleids- en beslissingsprocessen een verhoogd verantwoordelijkheidsgevoel, ruimdenkendheid en sociale competentie ontwikkelen (Botchwey et al., 2019). Daarbij kan deelname aan beleidsvorming en bestuurlijke taken bijdragen aan de psychosociale ontwikkeling van jongeren. Ook kan het zelfvertrouwen, kritisch denkvermogen en leiderschapsvaardigheden bevorderen (David & Buchanan, 2019). Een actieve rol spelen in het vormgeven van hun bebouwde- en leefomgeving kan een gevoel van verbondenheid met de omgeving, ruimtelijke hechting en integratie bevorderen (Heinrich & Million, 2016). Participatie functioneert dan als een vorm van informeel leren waarin jongeren attitudes, waarden en vaardigheden uit dagelijkse ervaringen opdoen (Harada, 2023).

Voorwaarden en uitdagingen

Zhang et al. (2023) stellen dat het van belang is om te begrijpen dat jongerenparticipatie afhankelijk is van verschillende aspecten. Daarbij wordt benadrukt dat de positieve effecten van participatie enkel naar voren komen als er een ondersteunend klimaat wordt gewaarborgd (Martínez et al., 2017). Volgens Malone & Hartung (2010) wordt jongerenparticipatie nog veelal ingericht vanuit het perspectief van volwassenen. Echter is het effectiever als de omgeving voor de jongeren wordt ingericht. Jongeren zijn nog niet volledig cognitief ontwikkeld en verwerken informatie op een andere manier dan volwassenen (Botchwey et al., 2019). Een ondersteunende, op jongeren toegesneden, omgeving voor participatie impliceert dat het betrekken van jongeren moet aansluiten bij hun wensen en handelen. Dit bevordert onder andere burgerschapsontwikkelingen en het opbouwen van

verbindingen met hun gemeenschap (David & Buchanan, 2019). Jongeren worden steeds meer gezien als potentiële ‘experts van hun eigen leven’ (Heinrich & Million, 2016). Daarbij hebben gemeenschappen die de inbreng van jongeren integreren vaak een sterkere neiging om die ideeën daadwerkelijk uit te voeren (Botchwey et al., 2019). Hierdoor kunnen plekken of context in een gemeenschap voor meerdere leeftijdsgroepen passend en plezierig zijn (Heinrich & Million, 2016). Het integreren van jongeren in besluitvorming vormt echter een uitdaging die een goed doordacht kader nodig heeft (Jacobs & George, 2022). Aangezien jongerenparticipatie vele vormen kent, kan het zonder kader een abstract construct blijven. Dit maakt het ook populair om te implementeren, omdat het ‘een leeg vat is dat met bijna alles kan worden gevuld’ (Bečević & Dahlstedt, 2022).

Er zijn weinig politieke projecten die erin slagen om jongeren mee te nemen in het besluitvormingsproces (Harada, 2023). Daarbij wordt beleid ook nog niet (mede-)geschreven door jongeren. Het gevolg is dat de jongeren leven met de beslissingen van beleidsmakers (Dunlop et al., 2021). David en Buchanan (2019) betogen dat jongeren de langste geschiedenis van discriminatie kennen zonder evenredige vertegenwoordiging, omdat ze nog steeds geen geïnstitutionaliseerde stem hebben in beleid gerelateerde besluitvorming (David & Buchanan, 2019). Een reden hiervoor is een gebrek aan een bewustzijn van de kinderrechten bij beleidsmakers (Lundy, 2007). Het respecteren van de mening van jongeren is niet enkel een model van goede pedagogische praktijk (of beleidsvorming), maar nog meer een wettelijk bindende verplichting (Lundy, 2007).

Volgens Gal (2017) is implementatie van de kinderrechten, die participatie betreffen, een uitdaging. Een studie van Collin (2015) over jeugdparticipatie in de politiek vond dat er een kloof is tussen de manier waarop de staat jongeren wil laten participeren en de manieren waarop de meeste jongeren daadwerkelijk participeren (Collin, 2015). Hiervoor worden verschillende verklaringen gegeven. Een daarvan is bureaucratie (David & Buchanan, 2019), maar ook een gebrek aan gedegen leiderschap (Martínez et al., 2017). Daarnaast kan er, vooral bij lokale overheden, een gebrek zijn aan middelen (geld, tijd en personeel) (David & Buchanan, 2019). Dit kan leiden tot symbolische participatie, ook wel tokenisme genoemd. Hierbij lijkt de invloed van jongeren groot maar is dan eigenlijk minimaal (Harada, 2023). Bijvoorbeeld door de mening van jongeren op te halen zonder die te gebruiken. Hierdoor hebben ze geen invloed maar is er wel aan participatie ‘voldaan’ (Hart, 1992). Deze vorm van participatie heeft een negatief effect op de jongeren en uiteindelijk ook op de gemeenschap (Harada, 2023). Deze vorm zou leiden tot ontevredenheid en ontgoocheling bij de jongeren en

uiteindelijk tot afhaken of onttrekken van de situatie (Lundy, 2018). Daarbij is tokenisme of symbolische participatie in strijd met artikel 12 en de gevolgen zijn zodanig negatief dat het beter is om dan helemaal geen participatie te laten plaatsvinden (Lundy, 2007).

Jongerenparticipatie kan zowel op uitvoerings- als theoretisch niveau op vele manieren worden ingericht. Er is een scala aan activiteiten die vallen onder participatie. Dit gaat van advisering van jongeren waarbij hun mening wordt verzameld tot betrokkenheid in het hele proces waarbij ze veel invloed kunnen uitoefenen (Fleming, 2013). Voorbeelden zijn openbare workshops, enquêtes, bijeenkomsten, raden en culturele campagnes (Zhang et al., 2023). Vooral jongerenraden of jongerenparlementen zijn veelgebruikte methoden om jongeren te kunnen horen. Echter, met beperkte structurele ondersteuning kunnen deze benaderingen eerder dienen als informatieve of educatieve platforms dan als empowerment van jongeren (Zhang et al., 2023). Zinnvolle jongerenparticipatie vraagt niet alleen om losse activiteiten, maar ook om een onderliggend theoretisch kader dat op alle lagen participatie waarborgt (Jacobs & George, 2022).

Een groot deel van de literatuur over participatie houdt zich bezig met het meten van de mate van participatie of het analyseren van het proces (Bečević & Dahlstedt, 2022). Volgens het onderzoek van Bečević & Dahlstedt (2022) heeft dit ertoe geleid dat bekende theorieën, zoals Hart's participatieladder, veelal zijn toegepast in de praktijk terwijl er eigenlijk behoefte is aan nieuwe participatiemodellen die de complexiteit van een participatieproces beter beschrijven (Bečević & Dahlstedt, 2022). De 'ladder' van Hart is een lineair model en omvat niet alle aspecten van jeugdparticipatie, onder andere omdat de machtsdynamieken en de context binnen participatie worden onderschat (Zhang et al., 2023). Ook is er de aanname dat wanneer jongeren een 'stem' of 'zeggenschap' krijgen, dit automatisch leidt tot 'empowerment' (Zhang et al., 2023). Daardoor wordt gedacht dat participatie inherent 'goed' is terwijl er ook negatieve consequenties aan participatie kunnen zitten, zoals tokenisme (zie hierboven) (Cahill & Dadvand, 2018). Cahill & Dadvand (2018) constateren in hun onderzoek dat er een behoefte is aan een kader dat focust op de veranderlijke aard van participatie. Daarbij moet het pedagogisch zijn en gevoelig voor de context (Andersson, 2017). Een goed doordacht kader geeft het dynamische en herhalende proces goed weer en werkt in plaats van lineair juist circulair (Cahill & Dadvand, 2018).

Probleemstelling en onderzoeksvraag

Binnen het programma Nij Begun wordt belang gehecht aan inspraak en participatie van inwoners van het aardbevingsgebied. Speciale aandacht is gericht op het welzijn en de toekomst van jongeren. Het is daarom van belang dat jongerenparticipatie een duurzame plek heeft in het programma. Dit staat ook benadrukt in maatregel 33 van het herstelplan waarin staat dat er naar jongeren moet worden geluisterd en ze een stem moeten krijgen (Minister van Economische Zaken en Klimaat, 2023). Voor een doelgroep die al veel mentale uitdagingen heeft gekend (Ketner et al., 2024) is het extra belangrijk om dat na te komen.

Het is echter op dit moment nog niet duidelijk hoe die context eruit kan zien en hoe duurzaam die is. Omdat de implementatie en uitvoering van de Nij Begun plannen nog in de kinderschoenen staan, zal in dit onderzoek gebruik worden gemaakt van documentatie over de plannen die tot nu toe zijn opgesteld. Dit onderzoek focust op de optimale- en meest duurzame manier van jongerenparticipatie binnen Nij Begun.

De onderzoeksvraag voor dit onderzoek luidt: *“Op welke manier kan jongerenparticipatie binnen Nij Begun een structurele en duurzame positie innemen ten behoeve van Groningse jongeren?”*

Twee deelvragen zijn opgesteld om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden:

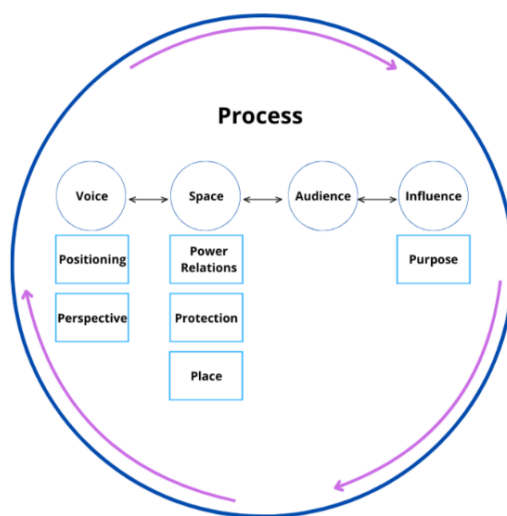
1. *“Welke elementen van zinvolle jongerenparticipatie komen naar voren in de documenten van Nij Begun?”*
2. *“Op welke manier wordt in de documenten van Nij Begun gesproken over doelen en implementatie van jongerenparticipatie?”*

Ten behoeve van de analyse van de geselecteerde documenten, wordt gebruik gemaakt van een conceptueel model dat is gebaseerd op het P-7 model (*Purpose, Positioning, Perspective, Power relations, Protection, Place en Process*) van Cahill & Dadvand (2018) en de vier elementen van Lundy's (2007) model om artikel 12 van het kinderrechtenverdrag te praktiseren. Het P-7 model gaat ervan uit dat jongerenparticipatie een dynamische en fluïde proces is. Het is gebaseerd op kritische inzichten van theoretici en de relatie tussen de methoden van- en de uitkomsten van participatie. Om de kloof tussen theorie en praktijk te overbruggen wordt met dit model aandacht gevestigd op ‘een verzameling’ van zeven

onderling samenwerkende domeinen die zowel het kritisch denken als het praktisch handelen ondersteunen (Cahill & Dadvand, 2018).

Lundy's model conceptualiseert artikel 12 voor een praktische implementatie bij beleid- en beslissingen maken. Artikel 12 heeft twee belangrijke elementen: (1) het recht om een standpunt kenbaar te maken en (2) het recht dat het standpunt het nodige gewicht krijgt. Om beslissingsmakers de juiste richting te geven introduceert Lundy de vier elementen; *Voice*, *Space*, *Audience* en *Influence*.

Waar het model van Lundy (2007) gemaakt is om artikel 12 te praktiseren, is het P-7 model specifiek gemaakt voor het ontwikkelen van een visie, het plannen, uitvoeren of evalueren van jongerenparticipatie. De elementen van Lundy worden gebruikt als hoofdpunten voor de analyse, terwijl de zeven P's specifiek ingaan op de relevante aspecten van die hoofdpunten (zie figuur 1). Door deze modellen te combineren wordt de verbinding tussen het wettelijke kader van Artikel 12 en het praktijkproces gewaarborgd. Zodoende wordt er recht gedaan aan de complexiteit en non-lineariteit van jongerenparticipatie.

Figuur 1. Conceptueel model gebaseerd op een combinatie van Lundy (2007) en Cahill en Dadvand (2018)

De vier elementen van Lundy (2007) kunnen op de volgende manier worden begrepen. *Voice* gaat over het faciliteren van de mogelijkheid om hun mening te uiten. De focus ligt hierbij op de ondersteuning om de jongere te laten participeren; *Space* refereert aan de kansen

die worden gegeven voor het uiten van die mening. Hiermee gaat het om het creëren van de mogelijkheid om te participeren; *Audience* gaat over de mensen die moeten luisteren naar die mening en *Influence* gaat over het al dan niet handelen naar die mening. Daarin is het ook belangrijk om terug te koppelen wat er met hun mening wordt gedaan. Vaak worden kinderen en jongeren om hun mening gevraagd en wordt hen vervolgens niet verteld wat er met die mening is gebeurd; dat wil zeggen, of ze al dan niet invloed hebben gehad (Lundy, 2007).

Het P-7 model omvat zeven aspecten van participatieprocessen: *Purpose, positioning, perspective, power relations, protection, place en process*.

Purpose draait om het doel van jongerenparticipatie. Het doel van zowel de organisatie als het individu voor participatie wordt hiermee bedoeld. Het staat daarom onder *Influence*, de organisatie moet kunnen luisteren naar de jongere en wat doen met die mening. Het doel van de organisatie om jongeren te betrekken betreft waarschijnlijk dat er ook wat gebeurt met hun mening.

Positioning gaat over hoe jongeren worden gezien in relatie tot hun bijdrage. Dit gaat om het afgrenzen van hun tijd en aandacht met de levensfase of leeftijd. Daarnaast gaat het ook om de cultureel bepaalde positie van jongeren. Bijvoorbeeld of een mening van een kind net zo zwaar telt als de mening van een volwassene. Aangezien het gaat om de weging van een mening valt dit aspect onder *Voice*.

Perspective is het domein dat focust op de heterogeniteit van de groep jongeren. Het meenemen van diversiteit en verschillen tussen individuen of groepen jongeren is erg belangrijk in participatie. Dit kan gaan om sekse, gender, sociaaleconomische status, leeftijd, etniciteit en divergentie. Daarmee is er dus een belang in het benaderen van gemarginaliseerde groepen. Ook dit aspect valt onder *Voice* omdat 'de jongere' niet bestaat, het is van belang om meningen van verschillende typen jongeren te horen.

Power relations refereert aan het feit dat er binnen jongerenparticipatie altijd een machtsverschil is. Niet iedereen heeft de kans om te participeren dus onder jongeren zelf bestaat ook dit machtsverschil. Daarmee valt dit aspect binnen *Space* omdat het gaat over de ruimte om te participeren. In het proces zelf is er ook een verhouding tussen de volwassenen en de jongere. De organisatie wil hierin iets van de jongere en daar staat tegenover dat de jongere afhankelijk is van de organisatie. Binnen het participatieproces moet degene met meer macht ruimte maken voor de jongere.

Protection is een term met meerdere betekenissen. Ten eerste is participatie een recht voor mensen en daarmee moet dit recht dus beschermd worden. Ten tweede zijn jongeren in

een participatietraject in een nieuwe situatie waarin hun mening op de juiste manier moet worden behandeld. Een veilige sfeer creëren is van cruciaal belang om de participatie ook daadwerkelijk waardevol te laten zijn. Een jongere moet zich fijn genoeg voelen om zijn/haar mening te geven. Daarom valt dit aspect ook onder *Space*.

Place refereert aan het sociale en culturele construct waarin relaties en toepassingen ontstaan en onderhouden worden. Het gaat over de manier waarop geografische, culturele, relationele en structurele factoren die participatie dan al niet mogelijk maken. *Place* en *Space* zijn daarmee dus redelijk vergelijkbaar in definitie aangezien het beide gaat over de kansen die jongere hebben om tot participatie te komen.

Tot slot is er *Process* dat in dit model wordt gezien als het kader waarbinnen de afstemming tussen intentie en methode of doelen en middelen wordt bekeken. Het proces verwijst naar de methode die wordt gebruikt. Het proces kan, door alle aspecten die erin vallen, veranderen of verbeteren. Idealiter (volgens de auteurs) zou participatie moeten worden begrepen als een doorlopend gesprek in plaats van een op zichzelf staande gebeurtenis. De pijlen geven deze continuïteit aan.

Aan de hand van dit conceptuele model, worden de relevante documenten (zie bijlage 1) geanalyseerd. De elementen in dit model worden gezien als elementen die bijdragen aan een structurele en duurzame verankering van jongerenparticipatie. De documenten voor deze studie zijn geselecteerd op basis van het dan al niet noemen van: jongeren, kinderen, participatie, jongerenparticipatie, jeugdparticipatie, etc. In de volgende paragraaf wordt beschreven op welke manier dat is gedaan en hoe de analyse is uitgevoerd.

Methode

Onderzoeksdesign

Voor dit onderzoek is gekozen voor een documentenanalyse, een kwalitatieve onderzoeksmethode (Mackieson et al., 2018). Omdat Nij Begun nog grotendeels in de opstartfase zit, zijn plannen, agenda's en andere beleidsdocumenten tot nu toe de enige bronnen van informatie.

De documentanalyse is gericht op het identificeren van elementen die betrekking hebben op jongerenparticipatie, waarbij de basis het vooraf opgestelde conceptueel model is. De documenten zullen worden gecodeerd aan de hand van dit model. De analyse geeft inzicht in de manier waarop jongeren een stem krijgen binnen het beleid, de ambities die er liggen

voor jongerenparticipatie in de praktijk, hoe hier ruimte voor wordt geboden en of de inbreng van jongeren serieus wordt genomen.

Procedure

De documenten zijn in eerste instantie gezocht via de website van Nij Begun. Daar zijn 22 documenten op gevonden. Deze zijn geselecteerd op relevantie aan de hand van zoektermen zoals *jongeren*, *jeugdparticipatie*, *jongerenparticipatie*, *participatie*, *kinderen* en *betrokkenheid*. Verder is de zoekmachine Google gebruikt om meer documenten te zoeken aan de hand van de zoekterm 'Nij Begun'. Dit leverde websites van de nationale- en lokale overheden op. Via de website van nationale overheid is één document toegevoegd: *Kabinetsreactie Nij Begun*. Hierin zijn de eerste 50 maatregelen gepresenteerd die als leidraad werkten voor de agenda's. De documenten zijn in de periode 1 februari 2025 tot 14 april 2025 verzameld. Documenten die na deze datum erbij zijn gekomen of zijn aangepast, zijn dus niet meegenomen.

Selectie van documenten

Er is onderscheid gemaakt tussen definitieve documenten (zoals de sociale en economische agenda) en conceptversies, reacties of vooronderzoeken om deze agenda's tot stand te laten komen. Aangezien in de definitieve agenda's alle ondersteunende documenten zijn opgenomen (zoals adviesrapporten), worden deze documenten niet gebruikt voor dit onderzoek. Verder zijn er losstaande documenten zoals de kabinetsreactie, resultaten van jongerenbijeenkomsten, het document *Jong in Groningen* en het *Startdocument Participatie*. Hoewel de inhoud hiervan ook is opgenomen in de agenda's zijn ze toch apart meegenomen in dit onderzoek. De reden hiervoor is de relevantie voor het onderwerp jongerenparticipatie en omdat het aanleidingen kunnen zijn voor verdere uitvoering van jongerenparticipatie. Ook zijn de parlementaire enquête en de reactie daarop meegenomen. Deze documenten zijn aanleiding is geweest voor *Nij Begun* en benadrukken het belang om inwoners te betrekken. In totaal zijn negen beleids- en programmadocumenten geselecteerd die te vinden waren over Nij Begun. Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

Instrument

Het conceptueel model waarmee de analyse is uitgevoerd combineert twee theoretische kaders: het P-7 model van Cahill en Dadvand (2018) en het model van Lundy

(2007). De vier hoofdonderdelen van Lundy's model, *Voice, Space, Audience* en *Influence*, vormen de leidraad. De zeven dimensies van het P-7 model zijn gebruikt om de hoofdonderdelen van Lundy verder te specificeren. De inhoud van elk document is systematisch gecodeerd aan de hand van de concepten uit het conceptuele model.

Analyseplan

De negen geselecteerde documenten zijn geüpload in Atlas.ti en binnen dit programma vond het coderen plaats. De documenten zijn in eerste instantie in willekeurige volgorde bekeken maar in tweede instantie is er rekening gehouden met de chronologie van de documenten. Zodoende kwam er meer structuur in de analyse en kon er worden gekeken of eerdere regels, maatregelen of aanbevelingen zijn meegenomen in de meer recente documenten. Met behulp van een deductieve inhoudsanalyse is er gecodeerd op basis van de elementen van het conceptuele model (Fife & Gossner, 2024).

Naast deze deductieve analyse is ook inductief gekeken naar opvallende patronen, nieuwe thema's of terugkerende spanningen die niet direct onder een bestaande code vielen. Dit biedt ruimte om genuanceerde of onverwachte invullingen van participatie te herkennen (Bowen, 2009). Hieruit volgde de toevoeging van vier extra codes om meer structuur aan te brengen in de data: 'algemene participatievermelding', 'volwassenen', 'jongeren' en 'sociale participatie'. Voor de analyse bleken met name de codes 'volwassenen' en 'jongeren' relevant, omdat niet elk participatiefragment automatisch over jongeren ging. De codes 'sociale participatie' en 'algemene participatievermelding' bleken niet behulpzaam bij het beantwoorden van de onderzoeksvraag en worden daarom verder buiten beschouwing gelaten. Een volledig overzicht van de gebruikte codes is opgenomen in bijlage 2.

Alle gevonden fragmenten zijn geclusterd per element van Lundy's model en geanalyseerd in relatie tot de bijbehorende dimensies van het P-7 model. Op deze manier is er een overzicht ontstaan van hoe jongerenparticipatie binnen de geselecteerde documenten van Nij Begun vorm krijgt.

Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten weergegeven op basis van de vier elementen van Lundy's model over jongerenparticipatie. Daarbij wordt er ook ingegaan op de andere elementen van Cahill & Dadvand (2018) uit het conceptuele model. De analyse is gedaan aan de hand van het conceptuele model dat voor dit onderzoek is opgesteld. Ook is er gekeken naar de chronologie van de documenten omdat sommigen een aanzet waren tot het schrijven van de agenda's.

Participatie in het algemeen

Alle documenten richten zich op de toekomst van Groningen en Noord-Drenthe. Van erkenning van overheidsfalen tot het formuleren van toekomstplannen, telkens wordt benadrukt dat dit samen met inwoners moet gebeuren. De term 'inwoner' verwijst hierbij naar alle bewoners van de regio. In de Sociale Agenda wordt participatie actief gestimuleerd, gezien de omvang van de herstelopgave: *"We roepen dan ook iedereen op die het kan en wil om mee te werken aan dit Nije Begun!"* – *Sociale Agenda*, p. 3. Daarmee wordt benadrukt dat het herstelprogramma van en voor iedereen is, en dat verandering alleen mogelijk is door gezamenlijke inzet. In de verschillende documenten varieert de wijze waarop participatie en de positie van inwoners worden benaderd.

In de Economische Agenda wordt het concept participatie veelal benaderd vanuit ondernemers en arbeidsparticipatie. Hierbij gaat het over de mate waarin individuen deelnemen aan het arbeidsproces of als ondernemer de ruimte krijgen om met initiatieven te komen en zodoende participeren. In overheidsdocumenten zoals Groningers boven Gas en de Kabinetsreactie 50 Maatregelen ligt de focus op de inwoner en is de toon meer instructief, gericht op Nij Begun als organisatie. Het is meer een aansporing om echt te luisteren en de mening van de regio als belangrijk te bestempelen. Ook wordt regelmatig genoemd dat iedereen mee moet kunnen doen aan de maatschappij. Daarbij ligt de focus op verbetering van de leefomgeving. Hiermee krijgt sociale participatie expliciete aandacht, waarbij het streven is dat inwoners kunnen meedoen aan de samenleving op allerlei fronten.

Naast jongerenparticipatie onderstrepen alle documenten het belang van de mening van de regio en de positie van inwoners. Tegelijkertijd krijgt jongerenparticipatie, los van algemene participatie, ook een speciale plek binnen alle documenten. Dat wordt hieronder verder toegelicht.

Voice

Met Voice wordt gerefereerd aan het faciliteren van de mogelijkheid om een mening te uiten. Het belang om als jongere een mening te uiten over diens toekomst wordt binnen de documenten erkend. Elk document heeft meerdere referenties gedaan die vallen onder de noemer Voice. Het is op zichzelf en in combinatie met de andere aspecten van het conceptuele model het meest van alle elementen naar voren gekomen. Dit kan een losstaande vermelding zijn zoals: *“Maatregel 33: Jongeren krijgen een stem” – Kabinetsreactie, 50 Maatregelen, p. 26.* Hiermee wordt beloofd dat er ruimte wordt gecreëerd voor jongeren om hun mening te geven. In andere gevallen zijn er meer onderbouwde fragmenten waarin duidelijk naar voren komt dat de stem van jongeren serieus wordt genomen: *“Wat de Economische Agenda betreft gaat dat verder dan meepraten en meedenken. Het betrekken van jongeren vraagt het structureel borgen van hun stem in besluitvorming op de momenten die ertoe doen. Om goede inbreng te hebben op zaken als uitvoeringsprogramma’s van de stichting moeten jongeren een stem hebben. We stellen daarom voor om jongeren een formele positie te geven binnen de uitvoeringsstructuur.” – Economische Agenda, p.71*

De meeste recente documenten, zoals de agenda’s, bouwen voort op voorgaande documenten. Het kabinet heeft maatregel 33 (geciteerd hierboven) opgelegd aan de kwartiermakers van *Nij Begun* en het is zichtbaar in de agenda’s dat deze maatregel serieus wordt genomen. In meerdere documenten komt regelmatig naar voren dat inwoners en in het bijzonder jongeren hun stem mogen laten horen: *“Bovenal hebben we extra aandacht voor het geven van een stem aan jongeren.” – Startdocument Participatieproces, p.3.*

De manier waarop Voice is beschreven verschilt sterk in de documenten. Oudere documenten, zoals conclusies van het kabinet en de parlementaire enquêtecommissie, leggen de nadruk op het belang van de stem van inwoners. Recentere documenten zijn explicieter over de aandacht die eraan wordt besteed:

“De gevolgen van de aardbevingen zullen ook in de komende generaties nog zichtbaar zijn. Niet alleen bij volwassenen, maar juist ook bij kinderen en jongeren. Zowel de enquêtecommissie als de staatssecretaris hebben bijzondere aandacht voor deze groep.” – Ereschuld Herstel en Perspectief voor Groningen, p. 17.

Zoals eerder benoemd, komt Voice het sterkst naar voren van alle elementen uit het conceptuele model. Het wordt bovendien regelmatig gekoppeld aan andere elementen, wat het uiten van de mening van jongeren versterkt. Vooral de combinatie met *Influence* is opvallend. Daarbij wordt niet alleen het recht om een mening te geven benadrukt, maar ook het belang

om hier daadwerkelijk iets mee te doen. Daarnaast zijn er twee elementen die onder *Voice* vallen; *Positioning* en *Perspective*. In de documenten is meermaals de weging van de mening van jongeren (*Positioning*) vermeld waarbij ook de culturele opvattingen over leeftijd en zeggenschap een rol spelen. Binnen de documenten wordt *Positioning* voornamelijk in verband gebracht met volwassenen en niet met jongeren, behalve in de Economische Agenda: “*Om goede inbreng te hebben op zaken als uitvoeringsprogramma’s van de stichting moeten jongeren een stem hebben.*” – *Economische Agenda*, p.71. In dit document wordt duidelijk de betrokkenheid van jongeren binnen de uitvoeringsplannen vermeld. Daarbij is ook aandacht voor een specifieke doelgroep die nog te jong zijn om een mening te geven: “*De grootste uitdagers van de economie zoals we die nu kennen, zijn hun bedrijf nog niet gestart, zitten misschien nog op de basisschool of zijn nog niet geboren. Voor de werkenden van de toekomst geldt hetzelfde. Nu we bouwen aan een economische agenda voor de komende dertig jaar is het vanzelfsprekend jongeren te betrekken.*” – *Economische Agenda*, p. 71.

De Economische Agenda houdt er rekening mee dat de veranderingen in de regio voornamelijk door (toekomstige) jongeren ervaren zullen worden en erkennen daarom dat die mening cruciaal is.

Het andere element dat onder *Voice* valt, is *Perspective*. Dit verwijst naar de heterogeniteit van de groep jongeren die al dan niet meedoen aan het participatieproces: “*De jongere bestaat niet. De stem van jongeren is wezenlijk bij het maken van plannen. Jongeren kijken anders naar problemen en oplossingen en hun stem moet gehoord worden om de toekomst vorm te geven. Om de stem van de jongeren een plek te geven is in 2019 de eerste JongerenTop georganiseerd in het Groningse aardbevingsgebied. 850 jongeren gingen met elkaar in gesprek over hun toekomst in de regio.*” – *Jong in Groningen*, p.5

Hierbij draait het dus om verscheidenheid aan opvattingen onder jongeren met uiteenlopende achtergronden. *Perspective* is weinig gevonden in de documenten en de enige twee documenten die er iets over hebben gezegd zijn specifiek gericht op participatie en/of jongeren:

“*We doen extra moeite om mensen die zich niet snel gehoord of gezien weten een stem te geven*” - *Startdocument participatieproces*, p. 3.

“*Als je met tien jongeren hebt gesproken betekent niet dat zij de mening van alle jongeren vertegenwoordigen.*” - *Jong in Groningen*, p. 12.

Space

Space gaat over kansen die worden gegeven om te participeren en een mening te geven. In de aanloop naar de agenda's zijn er meerdere mogelijkheden geweest om als jongere te participeren en dat is ook terug te lezen in de documenten. Het participatieproject Jong in Groningen was een kans om te participeren (*Space*). Ook is er een kans geboden aan jongeren om te reageren op de doelen van de Economische Agenda. In de vorm van biljetten konden jongeren aangeven welke doelen van de Economische Agenda voor hen het meest van belang waren, daaruit is een toekomstvisie gedestilleerd:

“Over dertig jaar en daarna, moeten we hier goed kunnen leven, in goede milieuomstandigheden. (...) Er is voldoende plek voor bewegen en ontmoeting, we voelen ons veilig in onze wijk of buurt. We kunnen goed van de ene plek naar de andere plek reizen in het Noorden. In Groningen en Noord-Drenthe worden nieuwe dingen bedacht en vernieuwingen doorgevoerd. Onderwijs en hogescholen en de universiteit en bedrijven zorgen daarvoor.” – Reacties jongeren vijf doelen Economische Agenda, p. 2.

Echter, is een dergelijk project voor de het vervolg van Nij Begun (nog) niet genoemd. In de context van participatie in de toekomst zijn er wel ambities: *“We zullen inwoners, jongeren, scholen, vrijwilligers, andere betrokkenen blijven betrekken bij de verdere uitwerking van de sociale agenda.” – Reactienota Sociale Agenda, p. 9.* Dit soort beloftes over het vervolg komen in meerdere documenten naar voren.

Ten eerste In het Startdocument Participatieproces wordt een van de participatiedoelen genoemd: *“Dat vergt om te beginnen een stevige plek aan tafel van bewoners op de verschillende plekken waar plannen worden gemaakt.” – Startdocument Participatieproces, p.1.* Ten tweede staat ook in de Sociale- en Economische Agenda plannen over het vervolg waarbij jongeren een goede positie krijgen in de uitvoeringsstructuur. In de Sociale Agenda is dit nog niet geconcretiseerd, maar in de Economische Agenda is het duidelijk dat de uitvoeringsstichting jongeren in het bestuur betreft. Omdat de Sociale Agenda hierover nog geen concreet plan heeft gepresenteerd, komt daar ook kritiek op in het document met reacties van lokale overheden op de Sociale Agenda. De Provinciale Staten van Groningen zegt het volgende:

“Verzoekt actief beleid te maken voor jongvolwassenen tot 27 jaar en te kijken naar verschillende vormen om jongvolwassenen actief te betrekken bij beleidsontwikkeling rondom werk, wonen en welzijn.” – Reactienota Sociale Agenda, p. 1.

Space is een element dat ten opzichte van *Voice* en *Influence* minder vaak voorkomt in de documenten. Daarbij zijn de elementen die, in het conceptuele model, onder *Space* vallen (*Power Relations*, *Protection* en *Place*) niet vaak gekoppeld aan *Space*.

Het eerste element, *Power Relations*, verwijst naar het machtsverschil dat inherent is aan jongerenparticipatie. Organisaties of volwassenen die jongerenparticipatie vormgeven beschikken doorgaans over meer kennis en meer mogelijkheden om beslissingen te nemen. Dit hoeft op zichzelf geen negatief gegeven te zijn, maar het is wel van belang dat men zich hier binnen het participatieproces bewust van is. In de documenten wordt er voornamelijk impliciet verwezen, door de mening van inwoners als belangrijk te positioneren. Echter, wordt er bij jongeren geen aandacht geschonken aan deze machtsrelatie behalve in het Jong in Groningen document: “*Zorg voor een inclusieve veilige en inclusieve omgeving waarin jongeren zich comfortabel voelen om hun mening te geven. Zorg voor een goede balans tussen het aantal jongeren en volwassenen.*”- *Jong in Groningen*, p. 13. Dit is een aanbeveling om een participatieproces goed te laten verlopen. Daarbij wordt een verband gelegd met *Protection*, het tweede element dat onder *Space* valt. Dit element legt de nadruk op het creëren van een veilige omgeving om de jongere het gevoel te geven vrijuit te kunnen vertellen. *Protection* en jongerenparticipatie worden naast dit fragment nergens met elkaar in verband gebracht.

Het laatste element van *Space* is *Place* en er is veel overlap tussen deze begrippen. Het onderscheid kan worden gemaakt doordat *Place* gaat over een bredere context. De jongeren die de mogelijkheid hebben om te participeren zijn afhankelijk van factoren zoals geografische ligging, cultuur, relaties, etc. Daarbij zijn sommige jongeren makkelijker te benaderen dan anderen omdat ze zichtbaarder zijn. In Groningers boven Gas wordt bijvoorbeeld genoemd dat een wijkgerichte aanpak van herstel vraagstukken op het niveau van een buurt kan meenemen. Het Jong in Groningen document beaamt dit door te zeggen dat oplossingen en ideeën veelal lokaal moeten worden gezocht. Zodoende proberen ze aandacht te geven aan de diversiteit in de regio. Ook in het Startdocument Participatieproces is hier aandacht voor: “*We doen extra moeite om mensen die zich niet snel gehoord of gezien weten een stem te geven.*”- *Startdocument Participatieproces*, p.3. Dit fragment refereert aan mensen en gaat dus niet specifiek over jongeren. Ook in andere documenten wordt *Place* voornamelijk gekoppeld aan volwassenen en aan de elementen *Influence* en *Positioning* en niet zozeer met *Space*.

Audience

Audience gaat over actief luisteren en de jongere gehoord laten voelen. Daarmee richt dit element zich op de groep die fungeert als publiek. Deze groep dient zich bewust te zijn van hun rol en verantwoordelijkheid in het ontvangen en serieus nemen van de stem van jongeren. Wanneer jongeren de mogelijkheid krijgen om hun stem te laten horen, is het belangrijk dat er ook daadwerkelijk naar die stem wordt geluisterd. In de documenten is dit element twee keer genoemd. Een keer in het Jong in Groningen document. Hier droeg het jongerenparticipatieproces bij aan input voor de agenda's van *Nij Begun*. De andere keer was het een reactie van jongeren op de sociale agenda. Hierbij is de reactie onder andere door dezelfde organisatie geschreven die ook het jongerenparticipatie proces heeft geleid. *Audience* lijkt in de documenten tot op heden niet de prioriteit te zijn maar dit kan nog veranderen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de reactie van de kwartiermaker op de wens van de jongeren om eigen budget te krijgen: *“Jongeren stellen voor een aantal maatregelen voor om 10 procent van het budget te reserveren voor ideeën van jongeren. Dat vinden we een redelijk uitgangspunt: maatregelen zijn immers nadrukkelijk ook voor jongeren bedoeld en we willen hun initiatieven ondersteunen.”* – *Reactienota Sociale Agenda*, p. 10.

Een goede weerspiegeling van het element Audience is verwerkt in het Jong in Groningen document. Dit participatietraject is voltooid en is bedoeld als aanzet voor de agenda's: *“Investeer in een duurzame relatie met de jongeren. Leer ze kennen en onderhoud je contact. Wees oprecht nieuwsgierig Luister echt. Vraag door. Waarom doen ze mee en wat willen ze leren en hoe kan jij daarbij helpen?”* – *Jong in Groningen*, p. 13.

Influence

Het laatste element van Lundy's model, *Influence*, richt zich op de relatie tussen de stem van jongeren en degenen die naar die stem luisteren. Wanneer jongeren hun wensen en meningen kenbaar maken, is het van belang dat hier daadwerkelijk iets mee wordt gedaan. De uiteindelijke invloed die jongeren hebben op het proces wordt bepaald door de organiserende partijen. Het document *Jong in Groningen* onderstreept het belang van heldere communicatie over dit aspect. Transparantie over de mate van invloed voorkomt misverstanden en schept realistische verwachtingen over de rol van jongeren in het besluitvormingsproces: *“Zorg ervoor dat jongeren echt betrokken worden en dat hun mening serieus genomen wordt. Denk na over wat hun invloed is, welke vraag je stelt en wat je met de input gaat doen. Bedenk,*

vooraf wat je met de resultaten gaat doen, leg dit bijvoorbeeld van tevoren vast en communiceer van tevoren dit naar de jongeren die meedoen.” – Jong in Groningen, p. 13

In bijna alle documenten komt *Influence* regelmatig naar voren, vaak gekoppeld aan *Voice*, waarbij de chronologie van de documenten interessant is. De overheidsdocumenten zoals Groningers boven Gas en kabinetsreactie met 50 maatregelen geven aan dat in de plannen die worden gemaakt, jongeren een stem moeten krijgen. Deze documenten gaan er verder niet dieper op in en daardoor blijft de werkelijke invloed die jongeren krijgen onduidelijk. Inmiddels liggen de plannen er in de vorm van agenda's en wordt er gesproken over de uitvoering ervan. In de Economische- en Sociale Agenda is er aandacht voor het plan om jongeren dertig jaar lang te betrekken. De Economische Agenda stelt dat betrekken alleen niet genoeg is: *“We stellen daarom voor om jongeren een formele positie te geven binnen de uitvoeringsstructuur, bijvoorbeeld in een adviescommissie van het Openbaar Lichaam en hun betrokkenheid te vereisen in het opstellen van uitvoeringsplannen door de Stichting” – Economische Agenda, p. 71.*

Voor deze agenda en de uitvoering ervan komt er dus een stichting waarin een deel van het bestuur onder de 35 jaar moet zijn.

Voor de Sociale Agenda geldt vooral de belofte dat er betrokkenheid is van jongeren bij ‘het van wal laten komen van de plannen’. Echter, geeft dit nog niet aan in welke mate er daadwerkelijk sprake van invloed zal zijn. Gezien de uitvoeringsagenda nog wordt gemaakt kan er nog weinig worden gezegd over de invloed die jongeren zullen hebben. Wel is er de Reactienota Sociale Agenda waarin de Groningse Provinciale Staten verzoek doet om jongeren actief te betrekken bij beleidsontwikkeling (zie fragment 1 bij *Space*). Wanneer dit tot wording komt lijkt het erop dat de jongeren structureel invloed gaan krijgen. De reactie van de kwartiermaker lijkt aan te geven dat dit wordt doorgevoerd: *“We zijn graag bereid bij te dragen aan de participatie van jongeren breed binnen Nij Begun en zijn het eens dat daar ook een behoorlijke basisstructuur en sterk netwerk, inclusief digitaal platform, hoort.” – Reactienota Sociale Agenda, p. 10.*

In de reactie van jongerenorganisaties en jongeren op de Sociale Agenda is ook het voorstel gedaan om budget te krijgen voor eigen initiatief. Daarop is positief gereageerd aangezien de maatregelen van de Sociale Agenda ‘immers nadrukkelijk ook bedoeld zijn voor jongeren en kinderen’. Hun initiatieven moeten worden ondersteund binnen Nij Begun. Ook wordt hier echt geluisterd naar een voorstel van jongeren wat betekent dat *Audience* hier ook onder valt. Het lijkt erop dat echt wordt geluisterd naar jongeren.

Wat opvallend is aan de fragmenten die duiden op invloed van jongeren, is dat *Positioning* daar ook in terug komt. Immers, het waarderen van de mening van jongeren kan als gevolg hebben dat er ook wat mee wordt gedaan: “*We zijn graag bereid bij te dragen aan de participatie van jongeren breed binnen Nij Begun en zijn het eens dat daar ook een behoorlijke basisstructuur en sterk netwerk, inclusief digitaal platform, hoort.*” - *Reactienota Sociale Agenda*, p. 10.

Onder *Influence* valt het element *Purpose*, dat verwijst naar het doel van participatie. Jongeren hebben hierbij hun eigen doel, los van dat van de organisatoren van het participatieproces. Tegelijkertijd streven de organiserende partijen doorgaans een specifiek doel na met het faciliteren van jongerenparticipatie, bijvoorbeeld het integreren van jongerenstemmen in beleid, dat was immers het doel van Jong in Groningen. Het participatiedoel is daarmee direct verbonden aan de mate van invloed die jongeren krijgen. Als het doel van de organisatie is om jongeren te betrekken, impliceert dit doorgaans dat hun inbreng serieus wordt genomen en ergens toe leidt. Om het participatieproces effectief en gelijkwaardig te laten verlopen, is het essentieel om afstemming te zoeken over deze doelen. Zoals aanbevolen in het document *Jong in Groningen*: “*Praat erover en sluit bij elkaar aan als het gaat om behoeften en belangen.*” – *Jong in Groningen*, p. 13. Het doel van jongerenparticipatie is in de documenten regelmatig impliciet vermeld. Beide agenda’s stellen dat jongeren de toekomst zijn en om die reden van belang zijn bij de vorming en uitvoering van die maatregelen.

Process

Het enige element van het P-7 model dat op zichzelf staat, dat alle andere elementen omvat, is *Process*. Anders gezegd, alle hiervoor genoemde elementen creëren structurele en duurzame jongerenparticipatieprocessen. *Process* is het kader waarbinnen alle afstemming en uitvoering gebeurt. Daarbij is het ook fluïde van aard omdat het afhankelijk is van veel factoren die ook kunnen veranderen. Het proces van jongerenparticipatie moet idealiter een doorgaand iets zijn waarbij de dialoog blijvend is.

In de documenten komt naar voren dat het proces van participatie tot nu toe alleen incidenteel is geweest. Er zijn kortere jongerenparticipatieprocessen los van elkaar georganiseerd om de agenda’s invulling te geven. In de documenten wordt het proces van participatie van inwoners en Groningers veel genoemd, specifieke aandacht voor jongeren is er wat minder.

Het participatieproces wordt soms letterlijk benoemd zoals in het Startdocument Participatieproces. Hierin is stapsgewijs de strategie voor participatie binnen Nij Begun beschreven met een focus op de permanente dialoog tussen organisatie en inwoners. Het document Ereschuld Herstel en Perspectief benadrukt deze focus: *“Daarom is het belangrijk dat inwoners en ondernemers een betere positie krijgen in het proces. Zij horen volwaardig gesprekspartner te zijn.”*- Ereschuld Herstel en Perspectief, p. 14. Ook in Groningers boven Gas wordt gesproken binnen participatieprocessen de nadruk gelegd op communicatie met inwoners:

“Uitgangspunt bij participatietrajecten moet zijn dat betrokkenen vooraf transparant zijn over wat er met de inbreng van burgers gebeurt, welke aspecten al zijn vastgesteld en niet meer ter discussie staan en of politici op voorhand gebonden zijn aan de uitkomsten van de participatie. Een oproep die de commissie daarbij wil doen is: wek als overheid of exploitant geen valse verwachtingen of valse hoop. Als er naar burgers wordt geluisterd, stap dan niet in de valkuil om beloften te doen die niet waargemaakt kunnen worden. Wees dus realistisch in de beloften, en geef het tijdig aan als iets niet lukt.” – Groningers boven Gas, p.113.

Deze documenten richten zich voornamelijk op het participatieproces omdat ze dienen als opstapje of leidraad voor het opstellen van de agenda's. In de Economische- en Sociale Agenda komt het proces niet expliciet naar voren. De agenda's zijn dan ook documenten die gericht zijn op wát er gaat gebeuren en nog niet op hoé het gaat gebeuren. Dat meermaals vermeld wordt dat jongeren erbij betrokken worden, is wat dat betreft al een opstapje naar het proces in de toekomst, bij de uitvoering van deze agenda's. Toch blijft het een wens van gemeenten en belanghebbenden om het participatieproces ook te expliciteren in de agenda's. De gemeentes Het Hogeland en Eemsdelta stellen bijvoorbeeld:

“Bovendien dient de lokale democratische betrokkenheid (participatie van en met inwoners) overal waar noodzakelijk, verankerd te worden, inclusief de stem van jongeren.” – Reactienota Sociale Agenda, p. 2.

De wens om het participatieproces en de jongeren daarin te beschermen, is vanuit de regio goed te merken. Daarbij wordt er ook gemeld dat goede monitoring, waar steeds wordt bekeken of hetgeen dat wordt gedaan, nog steeds werkt of aanpassing nodig heeft, essentieel is voor het laten slagen van het participatieproces.

De Nij Begun documenten en het conceptuele model

De documenten die in dit onderzoek zijn geanalyseerd, verschillen sterk in hun focus. De agenda's richten zich op het creëren van een toekomstvisie met bijbehorende maatregelen voor de komende dertig jaar. Andere documenten fungeren als voorlopers van deze agenda's of ondersteunen de plannen voor de toekomst. Zo staat het Startdocument Participatieproces los van de inhoudelijke toekomstvisie, maar geeft het een duidelijk beeld van hoe inwoners bij de planvorming worden betrokken. Dit document richt zich dan ook het meest op het participatieproces (*Process*).

Vanwege deze uiteenlopende focus varieert ook de mate waarin de elementen van het conceptuele model van duurzame jongerenparticipatie in de documenten zijn terug te vinden. Het document Jong in Groningen bevat alle elementen van het conceptuele model. Het Startdocument Participatieproces bevat eveneens bijna alle elementen, al is de inhoud vaker gericht op inwoners in het algemeen dan specifiek op jongeren.

De Economische Agenda besteedt de meeste aandacht aan de stem van jongeren (*Voice*) en de invloed daarvan (*Influence*). In de Sociale Agenda komt jongerenparticipatie minder aan bod en als het aan bod komt, is vooral het element *Space* zichtbaar. In de Reactienota Sociale Agenda wordt kritiek geuit op het ontbreken van een stevige positie voor jongeren in die agenda. In dit document komen de elementen *Process*, *Influence* en *Space* regelmatig terug. De betrokken partijen onderstrepen zodoende het belang van het structureel betrekken van jongeren.

Conclusie

In deze studie is gekeken naar jongerenparticipatie binnen de documentatie van Nij Begun. Specifiek is gezocht hoe jongerenparticipatie een structurele en duurzame positie kan krijgen in Nij Begun. De daarbij horende onderzoeksvraag is: *“Op welke manier kan jongerenparticipatie binnen Nij Begun een structurele en duurzame positie innemen ten behoeve van Groningse jongeren?”* Om deze vraag te beantwoorden zijn er relevante documenten geselecteerd en is er een documentenanalyse uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van het conceptuele model dat is opgebouwd uit de vier elementen van Lundy (2007) gecombineerd met het P-7 model van Cahill & Dadvand (2018). Deze elementen hebben als codes gefungeerd in de analyse van in totaal negen documenten.

Ten eerste wordt er ingegaan op de eerste deelvraag: "*Welke elementen van zinvolle jongerenparticipatie komen naar voren in de documenten van Nij Begun?*" Een aantal aspecten van het conceptuele model komt duidelijk naar voren in de documenten, met name *Voice*, *Influence* en *Purpose*. De overige elementen zijn in mindere mate aanwezig of ontbreken geheel.

Voice is het element dat het meeste terugkomt. In elk document wordt erkend dat jongeren een stem moeten hebben binnen Nij Begun. *Voice* komt regelmatig voor met elementen als *Space* en *Influence* maar ook *Positioning*. Hierbij gaat het om de kans om als jongere een mening te uiten, de positie van die mening en hoe zwaar het wordt meegerekend.

Naast *Positioning* valt ook *Perspective* onder het element *Voice*. Vooral in het Startdocument Participatieproces is hier aandacht voor en wordt de diversiteit van de groep en de verschillende typen inwoners en jongeren erkend. Dit is een belangrijk onderdeel dat ook binnen Jong in Groningen is gewaarborgd door de verschillende locaties waar de sessies werden georganiseerd en de verschillende organisaties die erbij betrokken zijn geweest. Echter, zal in de uitvoeringsplannen meer aandacht moeten zijn voor de verschillende jongeren die het effect gaan ervaren van de agendapunten van Nij Begun.

Space komt in mindere mate voor in de documenten. Hierbij gaat het om het creëren van kansen om te participeren. Het jongerenparticipatieproces van Jong in Groningen is een goed voorbeeld van *Space*. Maar dit is een eenmalige kans geweest voor jongeren om hun mening te uiten over de *Nij Begun* plannen. Een verdere uitwerking van *Space* in de uitvoering van beide agenda's zou ook bijdragen aan het waarborgen van *Place*, en daarmee het participatieproces versterken. Daarbij is het essentieel om aandacht te besteden aan het creëren van een veilige omgeving (*Protection*), en bewust te zijn van machtsverhoudingen (*Power Relations*) en de context waarin jongeren zich bevinden (*Place*). In de context van jongerenparticipatie zijn deze elementen allemaal beperkt of helemaal niet naar voren gekomen in de documenten.

Het derde element, *Audience*, is nauwelijks vermeld in de documenten van Nij Begun. Dit element draait om het daadwerkelijk luisteren naar de mening van jongeren. In *Jong in Groningen* wordt het belang van actief en oprecht luisteren één keer expliciet benoemd. Een tweede verwijzing is te vinden in de reactie op de jongeren naar aanleiding van feedback op de Sociale Agenda. De kwartiermaker geeft daar aan het redelijk te vinden dat jongeren een eigen budget krijgen en dus oprecht te hebben geluisterd naar hun commentaar.

Het laatste element is *Influence* en wordt regelmatig in dezelfde zin als *Voice* genoemd. De mogelijkheid om een mening te uiten en dat die mening ook daadwerkelijk wordt meegenomen in besluitvorming, gaan in de documenten regelmatig samen. Naast *Voice* is dit het element dat het vaakst en in elk document naar voren komt. Dit wekt de indruk dat de stem van jongeren serieus wordt genomen en er ook echt iets mee gedaan wordt. Het idee dat er niet meer óver Groningers maar mét hen wordt gepraat is goed doorgedrongen in elk document. Er wordt zodanig vaak vermeld dat ‘in het bijzonder jongeren’ een stem, positie, geld etc. krijgen, dat het duidelijk wordt dat dit de belangrijkste doelgroep is. Jongeren gaan immers met de gevolgen van de maatregelen leven.

Het doel van Nij Begun, dat de volgende generatie fijn, gezond en gelukkig kan opgroeien in een hersteld Groningen, erkent het belang van *Purpose* en betreft jongeren in dat doel. Toch wordt er nog weinig expliciet gesproken over het doel van jongerenparticipatie zelf, terwijl juist dat de kern vormt van het element *Purpose*.

Van het P-7 model staat één element op zichzelf en omvat alle andere elementen; *Process*. Vooral binnen het Startdocument Participatieproces en de Reactienota Sociale Agenda wordt er gesproken over het proces rondom jongerenparticipatie. Er wordt ook vaak gesproken over het proces van totstandkoming van de agenda's en het uitvoeringsproces waar jongeren in worden betrokken.

De tweede deelvraag, "*Op welke manier wordt in de documenten van Nij Begun gesproken over doelen en implementatie van jongerenparticipatie?*", kan in tegenstelling tot de eerste deelvraag eenduidig beantwoord worden. In de huidige documenten wordt nauwelijks gesproken over de implementatie of concrete doelen van jongerenparticipatie. Er wordt wel regelmatig verwezen naar het belang van het betrekken van de stem van jongeren, maar dit blijft vaak abstract. Er is een duidelijk onderscheid tussen het benoemen dat jongeren een stem moeten krijgen, en het daadwerkelijk organiseren van structurele jongerenparticipatie. Alleen de Economische Agenda is expliciet over de vorm waarin de stem van jongeren wordt gewaarborgd. De Sociale Agenda blijft op dit vlak vaag. Het is wenselijk dat in de uitvoeringsagenda duidelijk wordt aangegeven hoe jongerenparticipatie wordt vormgegeven. Jongerenparticipatie wordt alleen waardevol als er ook is bedacht hoe dat structureel binnen Nij Begun geïmplementeerd kan worden.

Daarnaast is het belangrijk dat het doel van jongerenparticipatie expliciet wordt beschreven in de leidende documenten, zoals de agenda's. Het doel dat jongeren een stem krijgen wordt wel genoemd in bijna alle documenten, een dergelijke opmerking kan

inhoudsloos zijn als niet wordt vermeld hoe die stem dan gegeven kan worden, hoe het gehoord gaat worden en wat ermee gaat gebeuren.

Daarmee volgt de beantwoording van de onderzoeksvraag: “*Op welke manier kan jongerenparticipatie binnen Nij Begun een structurele en duurzame positie innemen ten behoeve van Groningse jongeren?*”. Tot nu toe lijkt jongerenparticipatie een beleidsambitie of een losse activiteit. Binnen het beleid worden aspecten van duurzame participatieprocessen genoemd zoals *Voice*, *Influence* en *Purpose*. Het jongerenparticipatie traject Jong in Groningen is een goed voorbeeld van jongerenparticipatie aangezien alle aspecten van het model expliciet zijn benoemd in hun werkwijze. Nij Begun heeft dus een goede manier gebruikt en zou hier meer aandacht aan mogen besteden. Het proces omvormen van incidentele participatie tot een langdurige dialoog zou bijdragen aan de duurzame en structurele jongerenparticipatie. Echter wekten de leidende agenda’s niet de indruk dat dit jongerenparticipatie traject een vervolg krijgt.

Met een verankering van alle vier elementen van Lundy (2007), waarbij meer focus op *Space* en *Audience* ligt, krijgen jongeren meer kansen om te participeren en zullen ze echt worden gehoord. Hierbij zouden de aanbevelingen van Jong in Groningen (oprecht luisteren, goede jongeren-volwassenen ratio, etc.) over de omgang met jongeren moeten worden geïmplementeerd. De elementen van het conceptuele model hebben daarin allemaal aandacht gekregen en worden meegenomen binnen de dialogen. Zo ontstaat er een doorlopend participatieproces met goede monitoring en evaluatie waarbij jongeren als volwaardige partners worden gezien als mede-eigenaar van hun toekomst.

Discussie

Koppeling met literatuurstudie en het conceptuele model

In dit onderzoek is gekeken hoe jongerenparticipatie binnen Nij Begun een duurzame en structurele plek kan innemen. In de bestudeerde documenten komt sterk naar voren dat de stem van jongeren als erg belangrijk wordt beschouwd. Er wordt erkend dat er mét jongeren moet worden gesproken en niet óver hen. Wanneer jongeren invloed hebben op het inrichten en herstellen van Groningen en Noord-Drenthe, sluit de omgeving beter aan bij hun behoeften en wensen. Hiermee zou een gevoel van ruimtelijke hechting kunnen worden bevorderd

(Heinrich & Million, 2016). Ook de mate van invloed die jongeren ervaren in het participatieproces kan het gevoel van verbondenheid met de gestelde doelen versterken.

In lijn met Heinrich & Million (2016) lijkt het alsof jongeren steeds meer worden gezien als experts van hun eigen leven. Tegelijkertijd geldt dat het herhaaldelijk benoemen van jongeren in beleidsstukken en het incidenteel raadplegen van hun mening onvoldoende voor structurele jongerenparticipatie. Bovendien is er nog weinig aandacht voor de leefwereld van jongeren en hoe Nij Begun daar met de plannen op kan aansluiten. De positie die jongeren krijgen lijkt nu veelal vanuit het perspectief van de volwassenen te komen. Zonder helder beeld van wat jongeren willen. Dit blijkt onder meer uit het herhaaldelijk noemen dat de stem van jongeren belangrijk is voor Nij Begun, zonder dat wordt stilgestaan bij de wensen en behoeften van jongeren omtrent jongerenparticipatie.

De beleidsdocumenten vermelden meermaals dat jongeren hun stem mogen laten horen en dat er moeite is gedaan om dit te faciliteren. Echter, met het geven van een ‘stem’ of ‘zeggenschap’ aan jongeren schuilt de aanname dat dit automatisch leidt tot ‘empowerment’ (Zhang et al., 2023). Bijvoorbeeld in de Economische Agenda is er gepleit voor actieve jongerenparticipatie door ze een plek te geven in het uitvoeringsbestuur. Het zou succesvol kunnen zijn om jongeren een formele positie te geven in de uitvoeringsstichting als de omgeving hierin passend is voor de belevingswereld van jongeren (Zhang et al., 2023). Enkel jongeren toevoegen in een volwassen wereld zou niet het gewenste effect hebben op het proces indien er geen ondersteuning op maat wordt aangeboden (Martínez et al., 2017). Daar wordt in de Economische Agenda niet over gesproken. Toch heeft de Economische Agenda goede punten voor duurzame jongerenparticipatie. Ten eerste wordt benoemd dat betrekken van jongeren hun stem niet genoeg is en dat ze echt invloed gaan krijgen. Als dit goed gebeurt kan het voor jongeren vele voordelen hebben op het gebied van vaardigheden en ontwikkeling (David & Buchanan, 2019). Ten tweede hebben ze jongeren laten reageren op de doelen van de Economische Agenda. Dit was een op jongeren toegespitste aanpak door met biljetten in te zetten op belangrijke zaken.

De agenda's suggereren dat jongeren een blijvende gesprekspartner zullen zijn. In de Sociale Agenda staat bijvoorbeeld dat bij de uitwerking jongeren betrokken blijven en bij de Economische Agenda krijgen jongeren een formele positie. Dit sluit aan bij Bečević & Dahlstedt (2022) die betogen dat jongerenparticipatie op verschillende manieren kan worden georganiseerd. Het proces kan meerdere vormen aannemen omdat er niet uitgelijnd kader

bestaat wat de term een mate van abstractie geeft. Dit maakt het zowel een populaire- als complexe term en is gebaat bij een goed doordacht kader (Zhang et al., 2023).

Er is wel een jongerenparticipatie proces in aanloop naar de agenda's geweest die wel een kader heeft gehanteerd bij het vormgeven van het participatieproces. Het Jong in Groningen document laat alle elementen van het conceptuele model zien en heeft dus, volgens dit model, jongerenparticipatie op de juiste manier georganiseerd. Echter, is dit een incidenteel project geweest en is de invloed van dit document niet veel terug te vinden in de agenda's. Dit suggereert dat er sprake kan zijn geweest van symbolische participatie of tokenisme. Het is opvallend dat het op de website wordt gepresenteerd als uitkomst. Dit kan twee dingen betekenen: Het is belangrijk en staat daarom centraal, of het wordt centraal gezet om aan te tonen dat er al 'voldaan' is aan de wens van jongerenparticipatie (Harada, 2023).

Op basis van het conceptuele model van het huidige onderzoek kan worden geconcludeerd dat er meer bewustwording moet komen rondom de elementen *Audience* en *Space*. De rol van het publiek is belangrijk om meer jongeren te laten geloven dat ze echt serieus worden genomen. Wanneer deze erkenning ontbreekt, ontstaat het risico dat jongeren wantrouwen ontwikkelen richting de organisatie. Immers, er wordt gevraagd of de jongeren hun mening willen geven maar er wordt niet echt geluisterd. Dit kan ertoe leiden dat zij zich terugtrekken uit hun omgeving en de betrokkenheid afneemt (Heinrich & Million, 2016). Maar door de bijdrage van jongeren te erkennen als waardevol, profiteren zowel volwassen stakeholders als jongeren zelf (Aceves-Martins et al., 2018).

Het bieden van kansen (*Space*) en het structureel faciliteren van jongerenparticipatie op een wijze die aansluit bij de voorkeuren en leefwereld van jongeren kan bijdragen aan het verkleinen van de kloof tussen jongeren en politiek (Collin, 2015). Het is belangrijk dat hier aandacht voor is en dat het participatieproces ook wordt gezien als doorlopend proces en geen losstaand traject. Binnen Nij Begun is echter tot nu toe alleen sprake geweest van incidentele jongerenparticipatie.

Uit de literatuur die is gebruikt voor het conceptuele model (Cahill & Dadvand, 2018; Lundy, 2007) blijkt dat incidentele participatie een beperking zou zijn. Er worden diverse voorwaarden en uitdagingen benoemd voor effectieve jongerenparticipatie, waaronder de noodzaak van structurele plannen, voldoende ondersteuning en aandacht voor de belevingswereld van jongeren. Deze uitdagingen zijn ook herkend in de geanalyseerde beleidsdocumenten.

In tegenstelling tot de elementen van zinvolle jongerenparticipatie die minder terugkomen, zijn er ook elementen wel terug te vinden in de documenten. In het Jong in Groningen document en het Startdocument Participatieproces hadden duidelijk een doordacht kader met plannen die participatie zouden moeten waarborgen. Echter was Jong in Groningen een eenmalig project geweest en het Startdocument Participatieproces is er voornamelijk voor volwassenen. Daarmee blijft er ruimte voor verbetering op het gebied van structurele en duurzame jongerenparticipatie binnen Nij Begun.

Aanbeveling voor de praktijk

De bovengenoemde punten leiden tot een aantal aanbevelingen hoe Nij Begun jongerenparticipatie op een duurzame en structurele manier kan implementeren. Ten eerste loopt het programma Nij Begun voor de komende dertig jaar en zou een jongerenparticipatiebeleid, losstaand van volwassenenparticipatie, een goede volgende stap zijn om dit op een duurzame manier te faciliteren.

Ten tweede zouden er volwassenen moeten zijn die er expliciet voor de jongeren zijn. Een nieuwe functie of Nij Begun baan waarin het de hoofdtaak is om het jongerenparticipatieproces te ondersteunen zou de veiligheid (*Protection*) kunnen waarborgen. Ook zou deze persoon machtsdynamieken (*Power Relations*), wie er participeert (*Perspective*), de plek waar participatie plaatsvindt (*Place*), gezamenlijke doelen (*Purpose*), en de waarde van het participatieproces (*Positioning*) mee kunnen nemen in zijn of haar takenpakket. Door iemand met deze functie aan te stellen wordt de ambitie om jongeren structureel in het proces te betrekken gewaarborgd.

Als derde aanbeveling wordt voorgesteld dat een doorlopend en gelijkwaardig gesprek een voorwaarde is voor een structureel jongerenparticipatieproces. Als dit structurele ondersteuning en een onderliggend theoretisch kader kent zou er een duurzaam participatieproces ontstaan (Jacobs & George, 2022). Dit zou bijvoorbeeld kunnen op de manier die de Economische Agenda presenteert. Jongeren via een formele positie een stem geven zou succesvol kunnen zijn als alle bovenstaande elementen goed geïmplementeerd worden. Zoals dat nu geschetst is, zullen slechts een handjevol jongeren betrokken worden. Een erg grote groep jongeren zal dan alsnog niet gehoord worden.

Ook zou bij een toekomstig jongerenparticipatieproces goede evaluatie en monitoring moeten plaatsvinden. Jongeren worden ouder en er komen weer nieuwe jongeren bij die

misschien anders naar zaken kijken of andere behoeften hebben. Als een doorlopend dialoog de normale gang van zaken is, kan hier makkelijk op worden geanticipeerd.

De laatste aanbeveling focust op het Jong in Groningen document. De werkwijze die daarbinnen is gebruik moet worden gezien als een voorbeeld. Dit onderzoek met het conceptueel kader, gebaseerd op Lundy (2007) en Cahill & Dadvand (2018), kon alle elementen daarin terugvinden. Als dit project niet eenmalig werd gebruikt maar doorlopend een goede plek krijgt binnen de uitvoering van de agenda's, zou jongerenparticipatie op een duurzame en structurele manier kunnen worden geïmplementeerd. Het Jong in Groningen document ging nu over wat jongeren zouden willen maar hun 'dialoogsessies' kunnen ook worden gebruikt voor de uitvoeringsplannen, brainstormsessies of evaluatie van uitgevoerde maatregelen. Daarbij hebben zij eerder veel jongeren bereikt dus is er al een breed netwerk van jongeren en jongerenorganisaties die al eens bij elkaar zijn gekomen. Daar ligt de ingang naar de mening en betrokkenheid van veel verschillende jongeren.

Limitaties van het onderzoek

Binnen dit onderzoek zijn er een aantal beperkingen die hieronder worden besproken. Het eerste punt heeft betrekking op de documentenanalyse. Door dit als enige onderzoeksmethode te gebruiken zijn er een aantal punten onbelicht gebleven. De documenten geven niet weer in hoeverre er al ontwikkelingen zijn getroffen wat betreft jongerenparticipatie. Ook is bijvoorbeeld in korte nieuwsberichten gezien dat de kwartiermakers wel op veel plekken langsgaan om met jongeren/kinderen te praten. Dat soort eenmalige bezoeken staan niet in beleidsdocumenten maar zijn spontaner van aard. Als naast de documentenanalyse ook semigestructureerde interviews als onderzoeksmethode zou zijn gebruikt, zou er een breder beeld kunnen zijn opgesteld. Wellicht zouden de uitkomsten van dit onderzoek dan anders zijn geweest. Ondanks dat interviews een aanvulling zouden kunnen zijn, is een documentenanalyse een juiste keuze geweest voor het achterhalen van de manier waarop jongerenparticipatie wordt geïmplementeerd.

Een tweede beperking betreft het gebruikte conceptuele model. Hoewel de gebruikte modellen duidelijke definities van de begrippen boden, is de combinatie van het Lundy-model en het P7-model gebaseerd op interpretatieve keuzes van de onderzoeker. Elementen uit het P7-model zijn ondergebracht bij de bij de elementen van Lundy, waarbij de toewijzing mogelijk subjectief is geweest. Er was geen eenduidige invulling waardoor alternatieve combinaties ook verdedigbaar zouden zijn geweest.

Bijvoorbeeld het element *Protection* valt in dit model onder *Space*. Echter kan het ook onder *Voice* worden geschaard omdat in een onveilige omgeving de mogelijkheid om je stem te geven je kan worden ontnomen. De keuze om het onder *Space* te zetten is omdat de onderzoeker het interpreteerde als de kans om te participeren dat wordt vergroot/verkleind door het al dan niet aanwezig zijn van het element *Protection*. *Space* hoeft niet per se fysiek te zijn. En de ruimte voelen of aanmoediging voelen is ook *Space*. Daarin zijn *Space* en *Voice* nauw met elkaar verbonden en kunnen niet los van elkaar bestaan. Dit is tijdens de analyse meermaals opgemerkt waardoor alle elementen van het P-7 model niet meer als subcode fungeerden zoals wel in aangegeven in de codeboom.

Ondanks de invulling van de elementen was dit conceptuele kader goed toepasbaar op de documenten om tot een antwoord op de onderzoeksvraag te komen. Daarop had een verschuiving van begrippen geen invloed gehad en daaruit volgt dat het niet heeft afgedaan aan de bruikbaarheid van het conceptuele model. Daarmee zou er dus ook geen ander antwoord zijn ontstaan en blijft de conclusie hetzelfde.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Een herhaling van dit onderzoek over enkele jaren zou waardevol kunnen zijn. Nij Begun bevindt zich nog in de opstartfase en zoals eerder al is vermeld moeten er nog uitvoeringsagenda's of duidelijkere implicaties worden gepresenteerd. Hierbij zou het ook mogelijk zijn dat er beleid rondom jongerenparticipatie wordt gepresenteerd. De belofte die ze maken over het blijven betrekken van jongeren in de toekomst is interessant om over vijf jaar nog eens te bekijken. Daarnaast zou bij een vervolgonderzoek kunnen worden overwogen om interviews naast de documentenanalyse te gebruiken als onderzoeksmethode.

Dit huidige onderzoek heeft inzicht gegeven in hoe Nij Begun jongerenparticipatie op een structurele en duurzame manier zouden kunnen implementeren. Voor de praktijk zou dit onderzoek erg relevant en toepasbaar kunnen zijn indien ze de aanbevelingen serieus nemen. Jongeren in Groningen en Noord-Drenthe zouden echt baat kunnen hebben bij een juiste implementatie van jongerenparticipatie. Voor de wetenschap heeft dit onderzoek een relevantie aangezien het twee modellen heeft bevestigd in toepasbaarheid. Beiden en zeker gecombineerd zijn erg bruikbaar voor het analyseren van jongerenparticipatie in de praktijk.

Literatuurlijst

- Aceves-Martins, M., Aleman-Diaz, A. Y., Giralt, M., & Solà, R. (2018). Involving young people in health promotion, research and policymaking: practical recommendations. *International Journal For Quality in Health Care*, 31(2), 147–153. <https://doi.org/10.1093/intqhc/mzy113>
- Andersson, E. (2017). The pedagogical political participation model (the 3P-M) for exploring, explaining, and affecting young people's political participation. *Journal of Youth Studies*, 20(10), 1346–1361. <https://doi.org/10.1080/13676261.2017.1333583>
- Bečević, Z., & Dahlstedt, M. (2021). On the margins of citizenship: youth participation and youth exclusion in times of neoliberal urbanism. *Journal Of Youth Studies*, 25(3), 362–379. <https://doi.org/10.1080/13676261.2021.1886261>
- Biswas, T., Scott, J. G., Munir, K., Thomas, H. J., Huda, M. M., Hasan, M. M., De Vries, T. D., Baxter, J., & Mamun, A. A. (2020). Global variation in the prevalence of bullying victimisation amongst adolescents: Role of peer and parental supports. *EClinicalMedicine*, 20, 100276. <https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2020.100276>
- Botchwey, N. D., Johnson, N., O'Connell, L. K., & Kim, A. J. (2019). Including Youth in the Ladder of Citizen Participation. *Journal Of The American Planning Association*, 85(3), 255–270. <https://doi.org/10.1080/01944363.2019.1616319>
- Bowen, G.A. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method, *Qualitative Research Journal*, 9 (2), 27-40. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.3316/QRJ0902027>
- Cahill, H., & Dadvand, B. (2018). Re-conceptualising youth participation: A framework to inform action. *Children and Youth Services Review*, 95, 243–253. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2018.01.024>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2024). *Groei en krimp per gemeente*. <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/regionaal/groei-en-krimp>

- Collin, K. (2015). Youth Political Participation: Addressing the Participation Gap in a New Media Environment. *Youth & Society*, 47(1), 3–27.
<https://doi.org/10.1177/0044118X12461627>
- David, N. P., & Buchanan, A. (2019). Planning Our Future: Institutionalizing youth participation in local government planning efforts. *Planning Theory & Practice*, 21(1), 9–38. <https://doi.org/10.1080/14649357.2019.1696981>
- Dunlop, L., Rushton, E. A. C., Atkinson, L., Blake, C., Calvert, S., Cornelissen, E., Dècle, C. C. M., DeSchrijver, J., Dhassi, K. K., Edwards, R. P. R., Malaj, G., Mirjanić, J., Saunders, W. E., Sinkovec, Y., Stadnyk, T., Štofan, J., Stubbs, J. E., Su, C., Diepen, M. T., . . . Yuan, X. (2021). An introduction to the co-creation of policy briefs with youth and academic teams. *Journal Of Geography in Higher Education*, 47(1), 149–159. <https://doi.org/10.1080/03098265.2021.2001793>
- Farthing, R. (2012) Why Youth Participation? Some Justifications and Critiques of Youth Participation Using New Labour’s Youth Policies as a Case Study. *Youth & Policy*, 109, (71-97).
- Feldman, R. S. (2020). *Ontwikkelingspsychologie* (8ste editie). Pearson Benelux.
- Fife, S. T & Gossner J.D. (2024) Deductive Qualitative Analysis: Evaluating, Expanding and Refining Theory. *International Journal of Qualitative Methods*, 23, 1-12.
<https://doi-org./10.1177/16094069241244856>
- Fleming, J. (2013). Young people’s participation – where next? *Children & Society*, 27(6), 484–495. <https://doi.org/10.1111/j.1099-0860.2012.00442.x>
- Gal, T. (2017). An ecological model of child and youth participation. *Children and Youth Services Review*, 79, 57-64. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2017.05.029>

- Gibbs, G. R. (2018). Thematic Coding and Categorizing. In *SAGE Publications Ltd eBooks* (pp. 53–74). <https://doi.org/10.4135/9781526441867.n4>
- Harada, A. (2021). How to involve a diverse group of young people in local government decision making: A case study of Danish youth councils. *Compare A Journal Of Comparative And International Education*, 53(5), 820–836. <https://doi.org/10.1080/03057925.2021.1976615>
- Hart, R. (1992). Children's Participation: From tokenism to citizenship. *UNICEF International Child Development Centre*, 1–38. <https://www.researchgate.net/publication/24139916>
- Heinrich, A. J., & Million, A. (2016). Young People as City Builders. *disP - The Planning Review*, 52(1), 56–71. <https://doi.org/10.1080/02513625.2016.1171049>
- Jacobs, T., & George, A. (2022). Between Rhetoric and Reality: Learnings From Youth Participation in the Adolescent and Youth Health Policy in South Africa. *International Journal Of Health Policy And Management*. <https://doi.org/10.34172/ijhpm.2022.6387>
- Ketner, S., Reis, R., Van der Sluis, C., Sas, V., Pot, H., & Etman, O. (2024). Herstel en versterk de Groninger jeugd, nu! *Hanzehogeschool Groningen*. https://www.hanze.nl/binaries/_cb_1712055338682/content/assets/hanze/nl/onderzoek-en/kenniscentra-en-centres-of-expertise/centre-of-expertise-healthy-ageing/jeugd-educatie-en-samenleving/hanze230907_rapportage-over-kinderen-en-jongeren-in-het-aardbevingsgebied_digitaal.pdf
- Lundy, L. (2018). In defence of tokenism? Implementing children's right to participate in collective decision-making. *Childhood*, 25 (3), 340-354. <https://doi.org/10.1177/0907568218777292>
- Lundy, L. (2007). 'Voice' is not enough: conceptualizing Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. *British Educational Research Journal*, 33 (6), 927–942. <https://doi.org/10.1080/01411920701657033>

- Mackieson, P., Shlonsky, A., & Connolly, M. (2018). Increasing rigor and reducing bias in qualitative research: A document analysis of parliamentary debates using applied thematic analysis. *Qualitative Social Work*, 18(6), 965-980. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1177/1473325018786996>
- Malone, K., & Hartung, K. (2010). Challenges of participatory practice with children. In B. Percy-Smith, & N. Thomas (Eds.), *A handbook on children and young people's participation: Perspectives from theory and practice* (pp. 24–38). New York: Routledge.
- Martínez, M. L., Loyola, L. I., & Cumsille, P. (2017). Quality of Participation in Youth Organizations: Relationships With Identity and Sense of Sociopolitical Control. *Youth & Society*, 49(7), 968–993. <https://doi.org/10.1177/0044118x15604341>
- Minister van Economische Zaken en Klimaat. (2023). *Nij begun, op weg naar erkenning, herstel en perspectief*. Geraadpleegd op 24 april 2024, van <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-71855b85e2a35dc80802567f6b8be207cac37db8/pdf>
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. (2024, 22 januari). Uitvoering 50 maatregelen Nij Begun prioriteit voor 2024. In *Nieuwsbericht Rijksoverheid.nl*. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/01/22/uitvoering-50-maatregelen-nij-begun-prioriteit-voor-2024>
- Nij Begun. (2024a, april 19). Ons nij begun maken we samen. *Nij Begun*. <https://www.nijbegun.nl/>
- Nij Begun. (2024b, september 30). Sociaal. *Nij Begun*. <https://www.nijbegun.nl/themas/sociaal/>
- Nij Begun. (2024c, november 27). Wat is Nij Begun? *Nij Begun*. <https://www.nijbegun.nl/wat-is-nij-begun/>

- NJI (z.d.). Waar lopen jongeren tussen 16 en 27 tegenaan? *Nederlands Jeugdinstituut*.
Geraadpleegd op: 20 mei 2025 van <https://www.nji.nl/van-jeugd-naar-volwassenheid/waar-lopen-jongeren-tussen-16-en-27-jaar-tegenaan>
- NOS. (2024, 19 april). *Het Groninger gasveld: van melkkoe tot hoofdpijndossier*.
Geraadpleegd op: 20 maart 2025 van <https://nos.nl/collectie/13902/artikel/2517336-het-groninger-gasveld-van-melkkoe-tot-hoofdpijndossier>
- Parlementaire enquêtecommissie. (2023). Groningers boven gas. In *Rapport Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen*.
https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/2023-02/Groningers-boven-gas_boek1.pdf
- Tweede Kamer. (2025, 1 mei). Parlementaire onderzoeken: wat is het verschil? *Tweede Kamer Der Staten-Generaal*.
https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/uitgelicht/parlementaire-onderzoeken-wat-het-verschil-0
- United Nations. (z.d.). Youth participation. In *UN* (pp. 1–3).
<https://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/youth-participation.pdf>
- United Nations Children’s Fund. (z.d.). *Summary of the UN Convention on the Rights of the Child*. https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2017/01/uncrc_summary-1_1.pdf
- UNICEF Nederland. (z.d.). *Het Kinderrechtenverdrag*. <https://www.unicef.nl>
- Verenigde Naties. (z.d.). *Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. <https://www.ohchr.org>
- Zhang, Y., Kaya, D. I., Van Wesemael, P., & Colenbrander, B. J. (2023). Youth participation in cultural heritage management: a conceptual framework. *International Journal Of Heritage Studies*, 30(1), 56–80. <https://doi.org/10.1080/13527258.2023.2275261>

Zijlstra, E. A., Brummelaar, M. D. C. T., Cuijpers, M. S., Post, W. J., Van Balkom, I. D. C., & Seddighi, H. (2022). A Safe Home? A Qualitative Study into the Experiences of Adolescents Growing Up in the Dutch Area Impacted by Earthquakes Induced by Gas Extraction. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 19(8), 4716. <https://doi.org/10.3390/ijerph19084716>

Bijlagen

Bijlage 1: alle documenten Nij Begun geselecteerd op relevantie

Thema	Titel	Datum	Onderwerp	Relevant voor huidig onderzoek	
Economische Agenda	1	Startdocument Economische Agenda	22 december 2023	Eerste aanzet naar een economische agenda	Nee
	2	Uitgangspunt Economische Agenda	9 juli 2024	Basisprincipes voor de economische agenda, gericht op werkgelegenheid en innovatie	Nee
	3	Eindrapport Atlas Research	Augustus 2024	Analyse van kansen en uitdagingen voor	Nee

				regionale ontwikkeling.	
4		Resultaten online participatie Uitgangspunten	10 oktober 2024	Feedback over uitgangspunten van de economische agenda.	Nee
5		Conceptdoelen Economische Agenda	21 oktober 2024	Voorlopige formulering van economische doelen voor Groningen en Noord-Drenthe	Nee
6		Advies Rebel Economische Agenda – Indicatoren en streefwaarden	9 december 2024	Indicatoren om succes binnen de economische agenda te meten.	Nee
7		Resultaten online participatie- doelen	18 december 2024	Reacties op voorgestelde economische doelen.	Nee

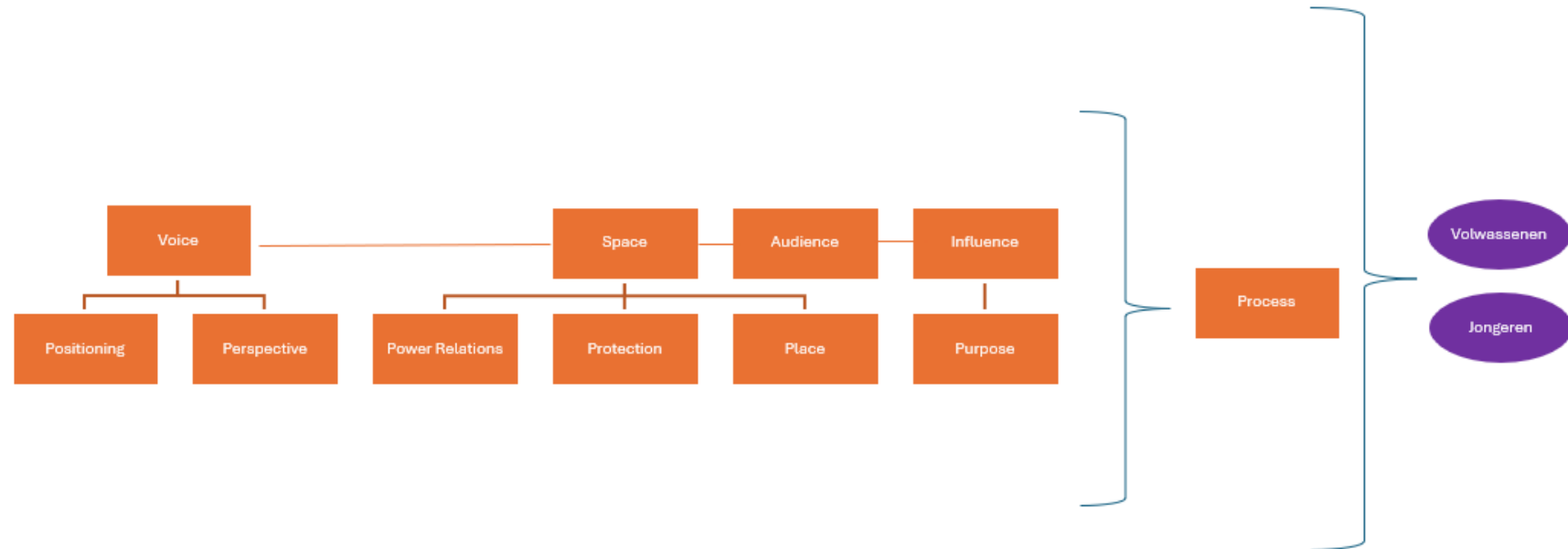
8	Reacties jongeren op de vijf doelen van de economische Agenda	18 december 2024	Jongeren mochten met biljetten laten zien waarin ze willen investeren	Ja
9	Advies Berenschot Verkenning en advies Economische Agenda	16 januari 2025	Extern advies over strategieën binnen de economische agenda.	Nee
10	Reactienota conceptdoelen	Februari 2025	Samenvatting van ontvangen reacties op conceptdoelen binnen Nij Begun.	Nee
11	Economische Agenda	Maart 2025	Definitieve plannen voor economische groei, innovatie en werkgelegenheid	Ja
Sociale Agenda				

1	Doelen Sociale Agenda	13 mei 2024	Tien doelen gericht op gezondheid, leefbaarheid, armoedebestrijding en kansen	Nee
2	Opbrengsten inbreng sociale agenda	23 Mei 2024	Overzicht uitkomsten van vier bijeenkomsten voor inwoners	Nee
3	Opbrengsten Inloopbijeenkomst mei en juni 2024	20 September 2024	Discussies en uitkomsten van sociale bijeenkomsten.	Nee
4	Sociale Agenda	Januari 2025	Definitieve plannen voor alle sociale vraagstukken	Ja
5	Reactienota Sociale Agenda	April 2025	Gemeenten en belangrijke organisaties hun reactie op de sociale agenda	Ja

1	Groningers Boven Gas	24 februari 2023	Uitkomsten Parlementaire enquête over aardgaswinning en belangen	Ja
2	Ereschuld: Herstel en Perspectief Voor Groningen	Maart 2023	Reactie op parlementaire enquête rondom herstel	Ja
3	Kabinetsreactie Nij Begun	25 april 2023	Na aanleiding van de parlementaire enquête een lijst met maatregelen opgesteld	Ja
4	Jong in Groningen	December 2023	Dialogen met jongeren over leefbaarheidsthemas	Ja

5	Startdocument participatie	16 februari	Overzicht en richtlijnen voor het participatieproces.	Ja
6	50 Maatregelen	25 april 2024	Lijst met vijftig concrete maatregelen voor herstel	Nee
7	Opbrengsten inloopbijeenkomsten	16 mei 2024	Inloopbijeenkomst voor beide agenda's	Nee
				Documenten voor analyse = 9

Bijlage 2: Visualisatie Codeboom

N.B.: De paarse, ovale codes zijn later toegevoegd.